

AKROPOLITANEC

ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET

BIOLOŠKE URE

MARIE CURIE –
NOBELOVKA Z VELIKIM SRCEM

JAMA POZABLJENIH SANJ

GLAS TIŠINE:
O DELOVANJU, O LJUBEZNI

www.akropola.org

FILOZOFIJA

KULTURA

PROSTOVOLJSTVO

HELENA PETROVNA BLAVATSKY

GLAS TIŠINE

GLAS TIŠINE JE DEL STARODAVNEGA TIBETANSKEGA SVETEGA BESEDILA Z NASLOVOM KNJIGA ZLATIH PRAVIL. SLEDNJA VSEBUJE TEMELJNA UČENJA VZHODNE FILOZOFIJE IN MISTIKE, NI PA ZNANO NE KDO JO JE NAPISAL NE KDAJ JE NASTALA. NA ZAHOD JO JE V XIX. STOL. PRINESLA IZJEMNA FILOZOFINJA, ZNANSTVENICA, PISATELJICA IN TEOZOFINJA HELENA PETROVNA BLAVATSKY. V KNJIŽICO Z NASLOVOM GLAS TIŠINE JE ZBRALA TISTE DELE, ZA KATERE JE MENILA, DA BODO ZA ZAHODNEGA BRALCA RAZUMLJIVI IN UPORABNI.

GLAS TIŠINE SMO PREVEDLI V SLOVENŠČINO IN IZDALI TUDI V NOVI AKROPOLI.

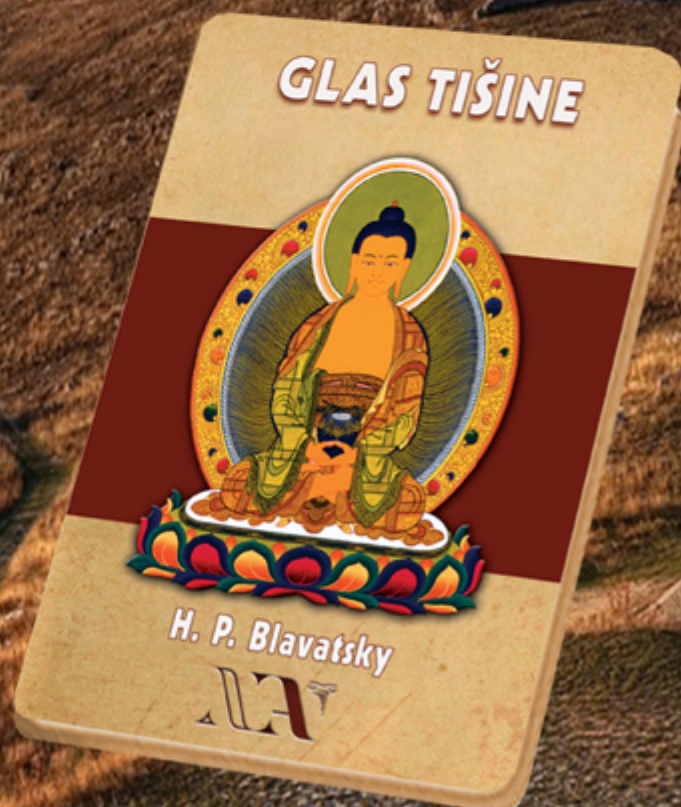
FORMAT: 130 X 205 MM

ŠT. STRANI: 102

VEZAVA: TRDA

ČENA: 10 €

KNJIGO LAHKO NAROČITE NA
INFO@AKROPOLA.ORG
ALI JO KUPITE V PROSTORIH
NOVE AKROPOLE
V LJUBLJANI N MARIBORU.

AKROPOLITANEC

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo

www.akropola.org

APRIL 2018 | ŠT. 34

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana

Wolfova 8, 1000 Ljubljana

01/25 11 487

NOVA AKROPOLA | Maribor

Tyrševa 7, 2000 Maribor

02/620 32 40

040 709 955

ODPIRALNI ČAS:

PON-ČET 18h-22h

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

akropolitane@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa

Urednik: Andrej Praček

Prevajalka in lektorica: Klavdija Blažun

Grafična oblikovalka: Nija Androjna

B E S E D A
U R E D N I K A

TELESNE POMANJKLJIVOSTI IN PREDNOSTI

So stvari, ki jih imamo za dobre, in tiste, ki jih dojemamo kot slabe. Seveda je o tem mogoče razpravljati, saj sta dobro in slabo lahko relativna pojma in po navadi vsakdo po svoje vrednoti, kaj je dobro in kaj ne. Absolutno vrednotenje pa je mogoče, čim upoštevamo, da ima življenje smisel, da imamo v njem etično nalogo, to je, da moramo iz sebe nekaj narediti, da bi postali boljši.

Čas, ki ga ne porabimo za to, je torej zapravljen. Vse zmožnosti, ki nam jih življenje daje v ta namen, tako zapravljamo in se na določen način obnašamo nehvaležno.

In kaj nam daje? Vse! Telo, zmožnost za doživljanje, ustvarjanje in komuniciranje, zdravje, raznovrstne okoliščine – v katere so vključene celo tiste, ki jih ne maramo in ki jih nikakor ne bi razumeli kot darilo.

V vsakem primeru imamo vsi vse potrebno, da bi naredili vsaj kakšen korak naprej. Predvsem če katero od prejetih "daril" ne deluje najbolje. V tem primeru je namreč naša želja, da bi nekaj spremenili, toliko večja. Kjer so težave, tam je torej jasno, da je enostavno treba preseči trenutno frustrirajoče stanje, že zato, da bi bili bolj zadovoljni. Čeprav to morda ni očitno, pa je naloga še težja, če je vse v redu, če imamo zdravo telo, bistro glavo, če so tudi druge okoliščine zadovoljive ...

V TEJ ŠTEVILKI:

- FILOZOFIJA: BIOLOŠKE URE 7
- BIOGRAFIJA: MARIE CURIE – NOBELOVKA Z VELIKIM SRCEM, 2. DEL 10
- ARHEOLOGIJA: JAMA POZABLJENIH SANJ 12
- EX LIBRIS: GLAS TIŠINE: O DELOVANJU, O LJUBEZNI 14
- ZNANI IZREKI: IN VINO VERITAS 16
- HUMOR: ZAHTEVEN IZPIT 17

Preden s tem nadaljujemo, si pogledjmo vprašanje dovršenosti našega organizma.

PODARJEN POPOLN INŠTRUMENT

Lahko se samo čudimo nad popolnostjo delovanja našega telesa. Čudežni se zdijo njegov nastanek, tehnična dovršenost, njegova sposobnost samovzdrževanja, prilagodljivost ... Kakšen neverjeten evolutivni dosežek! Ali lahko verjamemo, da je to popolnost ustvarila naključna "posrečena" napaka v genih? Širša in strokovna javnost sta to hipotezo sprejeli kot dejstvo, kot da ne bi vedeli, da napake niso zaželene, da do mutacij sicer redno prihaja, vendar da ima pametno telo svoje sisteme za njihovo odpravo. Poleg tega pa se nam ne zdi sporno niti to, da se sprememba, ki se kljub temu uveljavi v enem samem organizmu, razmeroma hitro prenese na celotno vrsto. To preprosto ni mogoče.

Pustimo te zaenkrat še nedokazane predpostavke ob strani in jim ne pripisujmo večje teže, kot jih imajo lahko gole hipoteze. Dejstvo pa je, da je naše telo popoln inštrument, tako popoln, tako dobro urejen, da preprosto ne verjamem, da je bila ta dovršenosti dosežena kar po naključju. Le inteligenca lahko ustvari in vzdržuje tak popoln "biotehnološki stroj".

Se pa kljub temu pojavi eno vprašanje: če se telo zgradi, vzdržuje in obnavlja ob vsakem napadu virusov, ob vsakem udarcu, zlomu kosti in vseh drugih poškodbah – vsaj dokler smo mladi – potem je nenavadno, da če je bilo možno doseči

to stopnjo dovršenosti, inteligentni stvarnik ni šel še ta neznan korak dlje in naredil mehanizem samovzdrževanja, ki bi bil trajen, večni. To bi namreč razumeli kot popolnost in v tem "popolnem" telesu bi bilo mogoče živeti večno.

VERJETNO NE BI BILO SMISELNO, DA BI VES ČAS IMELI ENAKO TELO – NEKATERI LEPO, DRUGI GRDO, NEKATERI MOČNO, DRUGI ŠIBKO ... TO NE BI BILO PRAVIČNO.

Vemo pa, da z leti sposobnosti obnavljanja pešajo in telo propada hitreje, kot se mu uspe obnoviti, kar ga privede do neizbežnega konca – do smrti. Torej popolnost ni bila dosežena ... Morda pa je ravno v tej pomanjkljivosti skrita popolnost. Morda ta napaka mora biti, da bi bil sistem popoln. Bitja lahko namreč z evolucijo dosegajo popolnost le, če so njihovi organizmi minljivi.

V skladu s tradicionalno in večno modrostjo je človek nesmrtno bistvo, ki se prek svojega telesa le izraža. Verjetno ne bi bilo smiselno, da bi ves čas imeli enako telo – nekateri lepo, drugi grdo, nekateri močno, drugi šibko ... To ne bi bilo pravično.

Popolno je namreč to, da imamo telo, ki smo ga z nekim razlogom prejeli le za določen čas in ga nato zamenjamo (kakor računalnik, ki ga čez nekaj časa zamenjamo z novim, primernejšim novim opravilom). Verjetno je za nas najboljše, da imamo takšno telo, kakršno imamo, le nekaj časa. Mi se s tem ne ukvarjamo, saj – vsaj ne neposredno – ne vplivamo na to, v kakšnem telesu se bomo rodili. Za to je poskrbelo nekaj drugega, na nas pa je, da v tem času čim bolj izkoristimo njegove značilnosti, in sicer tako njegove prednosti kot tudi pomanjkljivosti.

POMANJKLJIVOSTI SO RELATIVNE

Zakaj se nekatere stvari pokvarijo prej, druge pozneje? Zakaj pri nekaterih ljudeh ne delujejo že od samega začetka, pri drugih pa so ves čas brezhibne?

Tudi če je naše telo pomanjkljivo, nam je v vsakem primeru veliko dalo ... Mi smo tisti, ki iz pomanjkljivosti naredimo preveliko dramo.

Razmislimo malo! Če imamo več od ostalih, smo veseli, če manj, pa žalostni. To, kar imamo sedaj, je povprečno dobro in smo zato zadovoljni. Kaj pa če so sposobnosti vseh nas okrnjene? In kaj če bi, nasprotno, vsi naenkrat dobili večje sposobnosti, in bi le mi ostali pri teh, s katerimi smo do tega trenutka bili srečni? Verjetno ne bi bili zadovoljni, čeprav ne bi imeli nič manj kot prej. Prej smo bili zadovoljni, zdaj pa z istim ne več.

Ali ni to, kar imamo, kar nam je dano, relativno, in zato nikakor ne bi smelo biti razlog za naše nezadovoljstvo?

Naredimo lahko le to, da sprejmemo okoliščine, na katere ne moremo vplivati, znotraj teh meja pa izboljšamo vse, kar je v naši moči?

PREDNOST POMANJKLJIVOSTI

Prav te omejitve, ki jih ne maramo, najbolj usmerijo našo pozornost in delovanje tja, kjer se lahko nekaj naučimo. Če bomo lekcijo sprejeli, če bomo ozavestili to, kar je življenje želelo, da ozavestimo, če nam bo uspelo najti srečo kljub vsem nevshečnostim, ki nam jih "dodeli" usoda, potem bomo nalogo dobro opravili. Tedaj ne bomo več potrebovali podobnih bremen, in ker smo jih sedaj stoično prenašali, nam jih bo tista dobra "roka", ki nam jih je naložila, tudi snela z ramen.

PODARJENO NAM JE TELO, ZMOŽNOST ZA DOŽIVLJANJE, USTVARJANJE IN KOMUNICIRANJE, ZDRAVJE, RAZNOVRSTNE OKOLIŠČINE – V KATERE SO VKLJUČENE CELO TISTE, KI JIH NE MARAMO IN KI JIH NIKAKOR NE BI RAZUMELI KOT DARILO.

Tako uzrta pomanjkljivost se pokaže kot popolnost, ker je ravno to, kar potrebujemo, da bi nekaj pri sebi izboljšali.

POMANJKLJIVOST PREDNOSTI

Naloga je še težja, če vse imamo in je vse nam v prid, ker je tedaj zahteva, ki jo pred nas postavlja življenje, prikrita. V tem primeru nas k napredku ne sili več pomanjkanje, ki bi izviralo izven nas, temveč moramo sami prepoznati praznino v neprestanem uživanju in poiskati tisto, kar bo to praznino zapolnilo. Spremembe v tem primeru ne spodbudi zunanji pritisk, temveč moramo potrebo po njej začutiti mi sami; želja po njej mora priti iz našega zavedanja, iz naše sposobnosti razločevanja med dobrim in slabim, absolutnim in relativnim, ter iz naše sposobnosti žrtvovanja oziroma neprepuščanja tistim užitkom, ki so sami sebi namen.

Če imamo torej možnost, da po mili volje zadovoljujemo svoje čute, nas to lahko popolnoma zaslepi. Tudi taki ljudje so lahko nesrečni, če ne sledijo potrebi svoje duše. Sicer vse imajo, a kljub temu od nekod zeva brezno praznine in s tem globoko notranje nezadovoljstvo. Tudi to je ena od oblik bolečine, ki od nas prav tako zahteva spremembo ...

POSTOPNO PRIDOBIVANJE SPOSOBNOSTI JE ODRAZ PLEMENITOSTI ČLOVEKA

Ko vse deluje, lahko le čutimo hvaležnost za to in tega ne zlorabljam. Če nam je dana moč, z njo nekaj naredimo. Ne le zase, temveč da pomagamo šibkejšim, ki nimajo enake sreče.

Če zanemarimo daljnosežnejšo prerazporeditev karmičnih posledic naših preteklih dejanj in potrebo po morebitnih novih izkušnjah, lahko poenostavljeno rečemo, da bomo na tak način, v naslednji etapi spet prejeli enako ali še večjo moč, kajti dokazal smo, da znamo s to močjo pravilno ravnati. S tem pa se bomo – prek preseganja samega sebe – vse bolj približevali popolnosti in uresničenju sebe kot človeškega bitja.

ČE NAM JE DANA MOČ, Z NJO NEKAJ NAREDIMO. NE LE ZASE, TEMVEČ DA POMAGAMO ŠIBKEJŠIM, KI NIMAJO ENAKE SREČE.

Andrej Praček, urednik

BIOLOŠKE URE

JORGE ÁNGEL LIVRAGA

Človek je v svojem večnem iskanju, ki je dandanes bolj znanstveno obarvano, ponovno odkril tako imenovane biološke ure. O njihovem obstoju se domneva več kot stoletje, odkar se je ontogenija povezala s filogenijo.

Da so bile biološke ure *ponovno* odkrite pravim zato, ker je bilo v medicini starih Egipčanov že znano, da vsakemu delu telesa, psihe in duše vlada določen "genij" ali različne vrste genijev, ki so, logično, delovali na različne načine in imeli različne vitalne ritme. To je zlahka mogoče potrditi. V praksi vidimo, da lahko srce človeka, ki umre zaradi obolenja jeter, deluje brezhibno, in podobno je tudi v številnih drugih primerih, zaradi katerih so se vzpostavile banke človeških organov za presaditev v druga telesa; ti organi so namreč ohranili sposobnost delovanja, čeprav je odpoved drugih organov povzročila smrt tega biološkega robota, ki ga imenujemo "telo". Pri tem ne mislim na smrti zaradi nezgode, temveč na "naravne" smrti.

Če bi se te teme lotili s strogo materialističnega vidika, bi prišli v protislovje z resničnostjo, kajti pri oblikovanju ploda so prve celične diferenciacije – in s tem prve biološke ure, ki začnejo delovati neodvisno – tiste, ki so povezane z višje razvitim in centralnim živčnim sistemom. Če bi bile vse biološke ure nastavljene na isti način, potem bi seveda vsi umrli zaradi starosti in odpovedi teh, "najstarejših" delov telesa, in ne drugih, "novejših", kot so želodec, kostne strukture ali dihalne poti.

Mogoče je tudi pomisliti, da različne oblike življenja zamaknejo nekatere biološke ure in to lahko drži, lahko je res ... vendar ne celotna resnica. Bratje in sestre, ki so se rodili istim staršem, v skoraj enakih okoliščinah, in ki se razvijajo v istem

okolju, so običajno fizično, psihično in duhovno zelo različni, delno ali v celoti pa se razlikujejo tudi njihove značilnosti, povezane z biološko zrelostjo.

Edino, za kar lahko rečemo, da so si ljudje v tem enaki, je prav njihova neenakost.

Pravijo, da je bilo pred dvema tisočletjema in pol glavno Hipokratovo načelo: "Ne obstajajo bolezni, temveč bolniki."

V resnici obstajajo bolezni in tudi tem vlada določena vrsta elementala ali genija; toda vsaka bolezen se na vsakem posamezniku odrazi drugače, saj ima vsak posameznik drugačno karmo, ki ne more biti enaka kot karma nekoga drugega.

Razen v primeru velikih epidemij, kadar moč bolezni premaga vsak odpor in prizadene številne žrtve ter daje občutek "kaznovanja", torej ne moremo trditi, da vsem ljudem, in celo vsem delom njihovega telesa, vladajo enaki "časi" ali bolje rečeno enake "starosti".

Obstajajo dvajsetletniki s starim srcem ali petinsedemdesetletniki, katerih srce je tako kot pri trideset- ali štiridesetletniku.

Te razlike, ki kažejo na različne starosti fizičnih organov, obstajajo tudi na subtilnejših ravneh, kot so vitalna, čustvena in mentalna raven.

Poleg stopnje razvoja višjega jaza, ki je nedvomno pomemben, je mogoče opaziti tudi vpliv teh ur na naša čustva in misli. "Zrelost", ki jo včasih občudujemo pri najstniku, ni vedno neposreden odraz njegovega višjega jaza, temveč spleta zunanjih in notranjih okoliščin, ki niso v skladu z njegovo mladostjo, temveč ga dvakrat ali trikrat postarajo.

Podobno genij, ki vlada hormonalnemu sistemu, ženski ali moškemu v določeni dopolnjeni starosti omogoči sposobnost razmnoževanja, pozneje, ko ne bosta več zmogla napora, ki ga zahteva razmnoževanje, to sposobnost onemogoči, saj bi bilo sicer, predvsem na energetski ravni, ogroženo posameznikovo zdravje in delovanje telesa.

Ne bomo se torej zadrževali pri tem, da drugi geniji delujejo na podoben način na naše organe na različnih ravneh.

Postavlja se očitno vprašanje: kdo ali kaj upravlja te biološke ure, te genije? Odgovor bi bil preobširen za ta članek, toda na splošno lahko trdimo, da je v ozadju tega preplet karmičnih vzrokov. Ko pravim "preplet", s tem nakazujem na to, da – kot veste – ne obstaja le ena, temveč številne vrste karme: od osebne do kolektivne, kozmične karme s svojimi zvezdnimi in planetarnimi vplivi. In iz energetskih centrov, tako teluričnih kot kozmičnih (vidna nebesna telesa namreč na naša fizična telesa vplivajo neposredno in na naša preostala telesa posredno), "dvojniki" teh in drugih nebesnih teles, ki nimajo fizičnega telesa, delujejo na naša subtilna in nevidna telesa ter ni mogoče neposredno izmeriti njihovega vpliva na konkretno dogajanje.

Biološke ure, ali geniji, ali elementi, ki upravljajo bolj ali manj pospešen čas vsakega dela naše osebnosti, se na fizični ravni najočitneje odražajo v simpatičnem in parasimpatičnem pa tudi hormonalnem sistemu. Mehanizem, ki vlada rasti, je neverjeten, saj če bi na primer človek rasel z enako hitrostjo kot v svojih prvih letih, bi pred dvajsetim letom dosegel velikost slona, tehtal pa bi več ton. Če bi se to zgodilo, bi bilo njegovo tkivo zgneteno, kosti bi se zlomile in nastopila bi smrt, razen če bi plaval v tekočem mediju tako kot kiti.

Drugo vprašanje, ki se neizogibno postavlja, je: ali lahko ob vsem tem, kar ima svojo izredno moč in kompleksnost, naredimo nekaj, da pomagamo sebi in tudi drugim? Ali smo le opazovalci mehanizma, ki ima kljub subtilnosti še vedno svoje mehanične značilnosti, kot da bi šlo za velik računalnik, programiran pred milijoni let in v katerem novi naloženi podatki neznatno vplivajo na splošno delovanje?

Vsekakor gre za nekakšen računalnik, na katerega so bili programi naloženi pred milijoni let ter v katerega so se nenehno vnašali novi podatki, nekateri pa brisali.

Vendar ne smemo zapasti v zmotno, materialistično prepričanje, da je vse, kar ni strogo človeško, le mehanično. "Mehanika" je le pot, ki jo je z največjo pravičnostjo in dobroto zgradil Univerzalni um glede na naše pretekle odločitve in dejanja. Ta Um od nas pričakuje, da odpravimo svoje pomanjkljivosti in si prek filozofije damo priložnost, da občudujemo ves ta čudež, ki je največji dokaz za obstoj Boga.

Da, lahko naredimo ne le nekaj, temveč veliko, da bi pomagali sebi na naši življenjski poti proti samouresnitvi. Za to imamo voljo, neuničljivo duhovno iskro, to svetlečo nit, ki povezuje naše minljive inkarnacije.

Če razvijamo um v zgoraj predstavljeni filozofiji, lahko z njim – če se tako resno odločimo – damo več moči našim biološkim uram, ki se ustavljajo, ali popravimo mehanizem drugih ur, ki se sprožijo v nas, na primer ob napadih strasti ali jeze.

Naše možnosti za modulacijo so seveda omejene z lastno karmično kletko in našimi sposobnostmi samopremagovanja. Če pustimo ob strani naše kozmične "zabojnike", do katerih ne moremo dostopati v našem sedanjem evolutivnem trenutku in o katerih je škoda časa razpravljati, je tisto, na kar lahko neposredno vplivamo, to, da naše fizično, psihično in mentalno življenje postane čim bolj naravno in čim manj kontaminirano. Naj pojasnim: ne mislim na to, da je treba telovaditi ali ne telovaditi, uživati sladkor ali saharin, našo fizično telo spremeniti v tempelj ali naš razum v brezmadežen

diamant; ne. Nanašam se na stvari, ki so bolj na dosegu naše roke in ki nimajo povezave z modo ali psevdomisticizmom. Želim poudariti samo to, da se fizično, psihično in mentalno ne zastrupljamo. Kot so dejali stoiki: "Ničesar preveč." Samo to. In da tako ugodne vetrove kot tudi nevihte sprejemamo kot nekaj naravnega. 🌿

MARIE CURIE -

NOBELOVKA

Z VELIKIM SRCEM

~2. del

VOJKO KOVAČIČ

PIERRE

SREČANJE S PIERROM

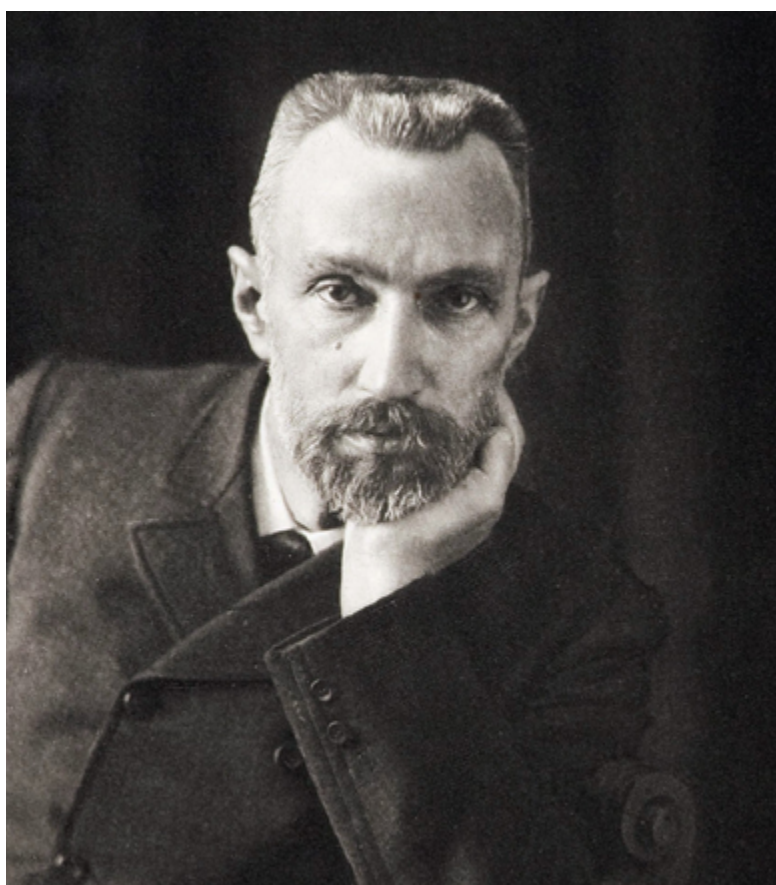
Približal se je čas vrnitve na Poljsko. Marija je hotela dati prispevek svoji domovini, pa tudi domači so ji povzročali skrbi. Oče se je zelo postaral, sestra Hela je bila zelo krhka in brat Josip bi potreboval malo spodbude pri svoji zdravniški karieri. Toda vse se je spremenilo, ko je tik pred slovesom od Pariza in vrnitvijo v rodno Varšavo srečala petintridesetletnega zakrknjenega samca Pierra Curieja. Ta mož je že pred časom doktoriral na Sorbonni. Preživel se je kot profesor fizike, ves prosti čas pa posvetil raziskovanju. Za njim je bilo kar nekaj odmevnih odkritij, do katerih sta prišla skupaj s starejšim bratom Jacquesom. Z njegovim imenom so povezani odkritje piezoelektričnega efekta, občutljivi elektrometri in raziskave vpliva toplote na magnetne lastnosti snovi.

Pierre je takoj vedel, da je to ženska njegovega življenja, Marija pa je še omahovala. Odločitev ni bila lahka.

Njeni domači željno pričakujejo, da se vrne, in njena trpeča domovina jo potrebuje. Odločitev ni bila lahka, a na koncu zmagata srce in klic znanosti, ki hočeta, da preostanek življenja preživi v Parizu.

PIERRE

Pierre je odraščal v burnih družbenih razmerah. Konec osemnajstega stoletja so francoski revolucionarni časi zaznamovali

PIERRE CURIE

tudi njegovo življenje. Revolucije in protirevolucije so se vrstile ena za drugo vse do njegovih najstniških let. Dovolj, da so ga zaznamovale ideje o svobodi, enakosti in bratstvu. *Komunardi* so branili svojo vladavino in njene ideale, *versajci* pa naskakovali njihove barikade. Oče je bil zdravnik in v njihovo pariško stanovanje sta njegova mladoletna sinova prinašala ranjence v zdravniško oskrbo. Mati s strahom v očeh sinovoma daje svoj blagoslov, ko se podajata na nevarne nočne pohode.

Konec vojne so bili Curiejevi na strani poražencev. Morali so se preseliti, saj je bil dr. Curie na napačni strani in njegovi pacienti so izbrali drugega zdravnika. Treba se je bilo preseliti nekam, kjer ideologija ni tako zarezala v vsakdanje življenje.

Za Pierra je bila izkušnja travmatična, saj so sebičnost, krivica in izdajstvo premagali svobodo, enakost in bratstvo, po drugi strani pa mu je selitev na podeželje prinesla veliko lepega. Vzljubil je naravo in doživel čudovita mladostna prijateljstva. O dobroti tega mladega fanta veliko pove anekdota o zmajih. Otroci so izdelovali zmaje in tekmovali, kateri bo poletel višje, a s Pierrom se ni mogel meriti nihče. Sosedov fant se je zelo potrudil, da bi ga premagal, a ker je njegov zmaj strmoglavil, je v besu uničil še Pierrovega. Toda Pierre se ni nikoli razjezil. Na poti domov je poiskal razbitine fantovega zmaja, ga popravil in postavil na njegov prag. S to gesto si je pridobil najboljšega prijatelja. Kadarkoli se je Pierre pojavil v družbi svojih vrstnikov, so prenehali z opravljanem in

PIERRE IN MARIE CURIE, 1895

grdim govorjenjem, celo pretepali so se bolj viteško v njegovi prisotnosti. Tako dobro je ta umirjeni, dobri in preudarni fant vplival na ljudi, s katerimi je prišel v stik.

Ko je pri sedemnajstih odšel študirat na pariško Sorbonno, je na poti srečal deklo, za katero je mislil da je tista prava, a se je hudo uštel. Čeprav je študirala glasbo, on sam pa fiziko, sta se lepo ujela in skupaj preživela kar nekaj prijetnih let. Vse bi bilo dobro, če bi le Pierre hotel odigrati vlogo dobrega družinskega moža in sprejeti lepo službo, ki jo je imel zanj pripravljeno bogati oče nesojene neveste. Pri Pierru pa sta bila znanost in raziskovanje vedno na prvem mestu, čeprav bi moral živeti v pomanjkanju, zato te ponudbe nikakor ni mogel sprejeti. Zelo ga je prizadelo, ko sta se z dekletom razšla in sčasoma je prišel do sklepa, da mož, ki je tako zelo predan znanosti, kot je bil sam, pač ne more računati na poroko, ker večina deklet daje prednost življenju v družini.

ZDRUŽITEV DVEH SRC

Z Marijo sta se vzela spomladi leta 1895. Imela sta skromno poroko, brez prstanov in svatov. Na poročno potovanje sta se odpravila s kolesi, saj sta oba neskončno uživala na izletih v naravo. Med poležavanjem v travi je pogovor velikokrat zavil na področje fizike in takrat sta oba oživela. Čeprav različna po značajih, ju je družila skupna strast do znanosti in raziskovanja. Njuna zveza se je razvila v nekaj čudovitega. Med njima je vseh šestnajst let skupnega življenja vladalo popolno soglasje. Vsak uspeh, pa tudi težava, ki sta jo pri svojem skupnem delu srečala, ju je še bolj povezala. Dve leti po poroki se jima je rodila hči Irena in nekaj let za tem še Eva. Marija, ki do poroke ni znala ničesar skuhati, se je morala izučiti tudi te veščine. Za kemika seveda to ne bi smel biti problem, saj je kuhinja kot nekakšen laboratorij. Potrebno je le nekaj sistematičnosti, natančnosti in domišljije, česar pa Mariji tako ni nikoli primanjkovalo.

Zaradi skromnih družinskih prihodkov je opravila profesorski izpit in se zaposlila na dekliški šoli, že kmalu pa se je začela ozirati tudi po temi raziskovalne naloge, ki bi bila osnova njenemu doktorskemu delu. 📖

Nadaljevanje v naslednji številki Akropolitanca.

JAMA

POZABLJENIH SANJ

ANA HANĐAL

Decembra leta 1994 je v južni Franciji troje strastnih jamoslovcev, z Jean-Mariejem Chauvetom na čelu, raziskovalo območje na levem bregu reke Ardèche. Naleteli so na odprtino, iz katere je prihajal lahen zračni tok, zato so pomislili na možnost, da je spodaj podzemna jama. Jean-Marie Chauvet, Christian Hillaire in Eliette Brunel so se 18. januarja 1994 splazili v ozko odprtino in se spustili 8 metrov v nepoznano. Osupnila jih je lepota odkrite jame, to, kar so odkrili globoko v notranjosti, na globini 25 metrov, pa jih je pustilo brez diha ... Pred njihovimi očmi so oživel prizori medvedov, konjev, levov, bizonov, bojev med nosorogi, za katere se je zdelo, kot da so bili sveže upodobljeni. S poznejšo analizo starosti slojev kalcita, ki jih prekriva, je bilo potrjeno, da so to najstarejši znani primeri predzgodovinskega slikarstva, njihova starost pa je ocenjena na 32.000 let.

Jama je v čast Jean-Marie Chauveta, vodje raziskovalne skupine, poimenovana *Chauvetova jama*. Takoj po odkritju je bil dostop dovoljen majhni skupini znanstvenikov, za javnost pa je bil vstop strogo prepovedan zaradi občutljive atmosfere v jami. Režiser Werner Herzog je z dovoljenjem francoskega ministrstva za kulturo posnel dokumentarni film z naslovom *Jama pozabljenih sanj*, v katerem lahko vidimo njeno notranjost in del upodobitev, ki jih je ujela kamera. UNESCO je leta 2014 Chauvetovo jamo zaščitil kot del svetovne kulturne dediščine, nekaj kilometrov od nje pa je bila leta 2015 narejena tudi njena kopija.

Evropo zagonetnih slikarjev Chauvetove jame je zaznamovala zadnja ledena doba, ko je prevladovalo suho in hladno

JEAN-MARIE CHAUVET, CHRISTIAN HILLAIRE IN ELIETTE BRUNEL V JAMI

podnebje, gladina morja pa je bila veliko nižja. Poleg modernih ljudi in neandertalcev so jo poseljevali tudi volnasti nosorogi, mamuti, jeleni, bizoni, gamsi, antilope, levi, medvedi, leopardi, volkovi, lisice ... Prikazi teh živali, med katerimi so nekatere – kot so jamski medved, volnasti nosorog in mamut – izumrle, na nagrbančenih stenah Chauvetove jame oživijo v igri svetlobe in sence: bizon v begu, iz odprtega gobca konja v krdelu skorajda slišimo rezgetanje, dva nosoroga, ki se besno borita ...

Jama in slike so odlično ohranjeni, ker se je pred 20.000 leti zgodil plaz, ki je nepredušno zaprl vhod v jamo in tako ustvaril časovno kapsulo, ki je ostala tisočletja nedotaknjena. Ker v jami niso našli človeških ostankov, so sklepali, da ni bila namenjena prebivanju, temveč je imela verjetno ceremonialni namen.

Dolga je približno 250 metrov in njena površina znaša 8500 m², sama jama pa je razdeljena na komore in galerije. Na njenih stenah je več kot tisoč upodobitev in glede na te upodobitve se deli na dva dela: v prvem delu prevladujejo upodobitve rdeče barve, v drugem delu, v končnem delu jame, pa črne upodobitve. Iz prvega dela, katerega vhod je pred plazom prežemala sončna svetloba, od upodobitev rdeče barve – barve, ki simbolizira življenjsko moč – se jama postopoma spušča v temo, v kateri črna barva simbolizira plodnost, smrt in ponovno rojstvo. V temi najglobljeja dela jame je najden košček misterija predzgodovinskega človeka: na viseči steni je s črnim ogljem upodobljen spodnji del ženskega telesa, ki se na desni strani spaja z glavo bizona, na levi strani pa z upodobitvami divje mačke, mamuta in muflona. Steni se ni mogoče približati zaradi krhkih tal, tako da za zdaj ni znano, ali obstaja prikaz tudi na drugi strani te stene. Upodobitve ženskega telesa, prisotne v celotni prazgodovini, so povezane s kultom predzgodovinske Venere, boginje moči rojstva in prerajanja, matere Narave, katere zaščitniško vlogo maternice, ki daje življenje, simbolizirajo tudi jame, v katerih so najdene.

Poleg Venere lahko poskušamo razložiti simboličen pomeni tudi preostalih upodobitev, kot sta križ ali dvojna sekira, ali na sredino kamna pazljivo položene medvedove lobanje. Vendar nimamo celovitega vpogleda v religijsko doživljanje predzgodovinskega človeka, ki ga je očitno zaposlovalo še nekaj več od golega preživetja. Poleg slik, simbolov je jama

tisočletja hranila tudi odtise človeških stopal in dlani, katerih odtis, prepoznaven po zakrivljenem mezinčku, pozdravlja obiskovalca v nekaterih komorah.

Lepota Chauvetove jame in kraja, v katerem se nahaja, je osupljiva, sledi človeka iz daljne preteklosti, s katerimi je izražal svoje misli in ideje, pa navdajajo s strahospoštovanjem do tega prostora, ki je nekoč za nekoga bil svet.

Naključno odkritje Chauvetove jame je premaknilo znanstveno začrtano časovno mejo starokamenega slikarstva. Hkrati je spodbudilo k razmišljanju o jamah, upodobitvah in predmetih, ki še vedno čakajo, da jih odkrijemo in da nam prenesejo sporočilo nekih pozabljenih sanj in, kdo ve, morda se s tem začrtane meje zgodovine pomaknejo še nekoliko globlje v preteklost.

MEDVEDOVA LOBANJA

Vprašanje, ki se neizogibno postavlja ob pogledu na starokamene poslikave, je namen, zaradi katerega so nastale ... Zdi se, da upodobitve, ki se razprostirajo po stropovih in stenah jame ter so od zunanjega sveta ločene z dolgimi in temnimi hodniki, vsebujejo nekaj magičnega, skrivnostnega, kar presega – tako predzgodovinskega kot tudi sodobnega – človeka.

GLAS TIŠINE: O DELOVANJU, O LJUBEZNI

GLAS TIŠINE, DEL TIBETANSKEGA SVETEGA TEKSTA "KNJIGA ZLATIH PRAVIL", KI GA JE NA ZAHOD PRINESLA HELENA PETROVNA BLAVATSKY, JE TEKST, KI JE NE GLEDE NA SVOJO NEDOLOČLJIVO STAROST ŠE VEDNO ZELO AKTUALEN IN NADVSE DOBRODOŠEL SPREMLJEVALEC NA NAŠI ŽIVLJENJSKI POTI. OB VSAKEM BRANJU SE NAM KOT PO ČAROVNIJI VEDNO ZNOVA RAZKRIVAJO NOVI POMENI, NOVE GLOBINE IN TUDI – NOVE LEPOTE. KAJTI NJEGOVE VRSTICE SO PREŽETE S ČISTO LEPOTO, KI PA NI ZGOLJ PRAZEN OKRAS, TEMVEČ SKUŠA NA ZGOŠČEN IN POETIČEN NAČIN PODATI ODGOVORE NA BISTVENA VPRAŠANJA ČLOVEKOVEGA OBSTOJA.

V spodnjem odlomku si lahko preberete nekaj vrstic o delovanju, njegovih posledicah in strahu, povezanem z njim. Glas tišine pravi, da vsako delovanje, "pa naj bo še tako majhno", nosi s seboj posledice. Svet namreč ureja pravica, ki ne kaznuje zaradi kazni same, temveč zato, da bi se iz svojih napak nekaj naučili. Vsekakor je pomembno, da posameznik pazi na svoje misli, čustva in dejanja ter tako razvija svoje vrline, saj mu le to omogoča, da postane človek v pravem pomenu besede.

Eden ključnih problemov, ki nas odvrtaajo od delovanja, je strah. Toda, če poznamo "orožja", tj. znanje, volja in pogum, s katerimi ga lahko premagamo, potem ni razloga, da ne bi delovali. Čeprav strahu nikoli ne moremo popolnoma premagati, ga vseeno lahko vsaj ukrotimo, tako da postane naš zvesti pomočnik, ki nam omogoča večjo zbranost in bolj učinkovito delovanje.

DELOVANJE IN POSLEDICE

Učenec, če želiš požeti sladek mir in počitek, zasej polja bodoče žetve s semenom vrline.

Vedi, da nobeno delo, pa naj bo še tako majhno, usmerjeno bodisi k dobremu bodisi k slabemu, ne more izginiti iz sveta vzrokov in posledic. Celo neizkoriščeni dim ne izgine brez sledu.

Poprova rastlina ne bo zaplodila vrtnic, pa tudi srebrna zvezda sladkega jasmina ne bo postala trn ali osat.

Vzroki vsako uro požanjejo posledice, kajti svet vodi pravica, ki ne odpušča.

DELOVANJE IN STRAH

Romar, ki bi si utrujene noge rad ohladil v reki, pa si ne upa stopiti vanjo, ker se boji brzic, tvega, da bo podlegel vročini. Nedelovanje, ki je posledica sebičnega strahu, lahko rodi samo slab plod.

Čim dlje greš, več pasti bo srečal tvoj korak. Pot, ki vodi naprej, je osvetljena z ognjem, z lučjo smelosti, ki gori v tvojem srcu. Bolj ko se bojiš, šibkejša je svetloba, a samo ta te vodi.

Kakor se za žarkom zahajajočega sonca, ki se je zadržal na vrhu gore, zgrne temna noč, tako je tudi s svetlobo srca. Če ogenj ugasne, bo mračna, strah zbujajoča senca s tvojega srca padla na stezo in te zaradi strahu na mestu ohromila.

Varuj se strahu, ki se kot črna neslišna krila polnočnega netopirja širi med mesečino tvoje duše in velikim ciljem, ki se kaže daleč v daljavi.

Strah, o učenec, ubija voljo in preprečuje vsakršno delovanje.

Drugi izbor se navezuje na ljubezen, ki je temelj in vodilo vsakega iskrenega filozofskega iskanja. Ljubezen je kot skrivnostna nit, ki nas povezuje z modrostjo – je čudovita mavrica, razpetamed nebom in zemljo. Iskanje modrosti je tesno povezano z delovanjem, pri katerem mora biti motiv prav tako ljubezen. Vsakdo ima možnost, da v naš ne ravno rožnati svet vnese malo lepote in da morda obriše kakšno solzico. Vsakdo ima možnost, da nekaj naredi – ne glede na okoliščine. Vsakdo ima možnost, da ljubi in da deluje z ljubeznijo. Prijazen nasmeh, pogovor, odprto srce – že to je ogromno. Predvsem pa ne izdajmo svojih sanj, idealov in notranje mladosti, temveč jih skrbno hranimo v srcu in varujemo pred "naleti severnega vetra", saj se iz te "obljubljene žetve" napajajo tudi drugi.

O LJUBEZNI

Sej dela ljubezni in obiral boš njihove sadove. Opustiti eno samo delo ljubezni pomeni storiti smrtni greh.

Boš prenehal delovati? S tem tvoja duša ne bo dosegla svobode. Da bi človek dosegel Nirvano, mora priti do samospoznanja. Samospoznanje pa je otrok del, storjenih z ljubeznijo.

Dovoli duši, da prisluhne vsakemu kriku bolečine, tako kot lotos nudi svoje golo srce, pijoč jutranje sonce.

Ne dovoli žarkemu soncu osušiti niti najmanjše solze bolečine, preden je sam ne otreš z očesa trpečega.

Vsaki človeški solzi pusti, da ti še vroča pade na srce in ostane tam. Ne obriši je, vse dokler ne izgine bolečina, ki jo je ustvarila.

Te solze so, o človek usmiljenega srca, potoki, ki napajajo polja večnega sočutja.

Poglej množico duš. Glej, kako lebdijo nad razburkanim morjem človeškega življenja, kako izčrpane in zlomljenih kril krvavijo in kako druga za drugo padajo v nemirne valove. Divji valovi jih premetavajo sem ter tja, preganjajo jih nevihte, zahajajo v vrtince in prvi večji jih pogoltne.

Ko enkrat postaneš kakor zvezda stalnica na najvišjem nebu, mora to sijajno nebesno telo sijati iz največjih globin prostora za vsakogar, nikakor samo zase. Svetlobo mora dajati vsem in je od nikogar jemati.

Oh! Ko nekega dne postaneš kakor čist sneg v gorskih dolinah, hladen in neobčutljiv na dotik, topel in zaščitniški do semena, ki spi globoko v tvojih nedrih – takrat bo moral ta sneg sprejemati oster mraz ter nalete severnega vetra, varovati zemljo pred njunim ostrim, krutim zobom in paziti na obljubljeno žetev, ki bo nahranila lačne.

"IN VINO VERITAS"

"In vino veritas" je latinski izraz, ki pomeni: **"V vinu je resnica,"** kar namiguje na to, da bo nekdo, ki je pod vplivom alkohola, z manj zadržkov govoril tisto, kar si misli v sebi ali kar si želi. Vino zmanjšuje zavestni nadzor nad samim seboj in takrat popustijo naše psihološke zavore.

Stari Rimljani so govorili, da če želimo videti, kakšen je človek zares, ga je treba samo dobro napiti. Takrat bo iz njegove notranjosti privrelo na dan to, kar ima potisnjeno in skrito v sebi. Lažje se bo videlo, kaj vse nosi v sebi.

Tisti, ki so v opitem stanju nesramni ali nasilni, nosijo v sebi agresivnost, čeprav to v treznem stanju mogoče dobro prikrivajo.

Enako, vendar z nasprotnim poudarkom, velja za tiste, ki so takrat, ko so pijani, dobrodušni, dobronamerni ali veseli. Najbolj verjetno je, da so takšni tudi od znotraj. Rimljani so dejali, da iz dobrega človeka ne more priti nič slabega in obratno – iz slabega človeka vedno pride na plan nekaj slabega.

Pijan človek, ki nima močne volje, pa naj bo dober ali slab, niti skrivnosti ne bo mogel obdržati zase.

Najstarejše zapise na to temo najdemo v Grčiji pri legendarnemu pesniku Alkaiosiu iz 6. stol. pr. n. št.: **"Vino, prijatelj in resnica,"** ter v Rimu pri Pliniju mlajšem: **"Vino vedno povezujejo z resnico."** Podobni reki obstajajo v različnih kulturah in jezikih.

Španski rek: **"Ko vino vstopi, skrivnost izstopi."**

Nemški rek: **"Pijana usta izdajo kar leži na srcu."**

Angleški rek: **"Kar treznost skriva, pijanstvo razkrije."**

TEŽAVEN IZPIT

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Dogodki za mesec APRIL in MAJ 2018.

Dogodki potekajo v prostorih društva v Ljubljani in Mariboru ali na vnaprej razpisani drugi lokaciji.

MODROST INDIJANCEV

Predavanje

TOREK, 10. APRIL, OB 20:00

Trubarjeva hiša literature - Stritarjeva 7, Ljubljana

Vstop prost!

TEČAJ PRAKTIČNE FILOZOFIJE

Ciklus predavanj

SREDA, 11. APRIL, OB 20:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

1. predavanje: vstop prost!

SIMBOLIZEM IN RELIGIJA TIBETA

Ciklus treh predavanj

PETEK, 11. MAJ, OB 19:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Cena ciklusa: 30 € (3 PREDAVANJA OD 19H DO 21H)

KLASIČNA RETORIKA

Tečaj

PETEK, 18. MAJ, OB 18:00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

Cena tečaja: 60 € / 50 € (3 TERMINI OD 18H DO 21H)

KNJIGE IN REPLIKE V PRODAJI

Knjige in replike lahko kupite v prostorih društva.

Lahko jih naročite tudi preko maila na info@akropola.org.

NAŠE KNJIGE

FORMAT 130 x 205 mm
64 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 130 x 205 mm
159 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

FORMAT 130 x 205 mm
102 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 105 x 148 mm
32 STRANI
MEHKA VEZAVA
CENA: 2 €

ARHEOLOŠKE REPLIKE

Arheološke replike so kopije motivov iz različnih časovnih in kulturnih obdobj in predstavljajo kulturno dediščino človeštva. Vsak posamičen izdelek je skrbno izdelan v ateljeju Nove Akropole. Vsaka replika ima tudi simboličen pomen, zato je lahko odlično darilo.

Grčija in Rim

Egipt

Slovenija

**PREMAGAJ STRAH
IN ZAČUDENO OPAZUJ,
KAKO SE TVOJ SVET
SPREMINJA.**

AJSHIL